Warszawa, dn. 13.05.2000 r.

RPO/321873/99/VIII/EG

Pan
Longin Komołowski
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Pracy i Polityki
Społecznej

Szanowny Panie Ministrze

Od wielu lat środki masowego przekazu informują o wypadkach, jakim ulegają dzieci wykonujące prace pomocnicze w indywidualnych gospodarstwach rolnych, zwłaszcza w okresie nasilenia tych prac (żniwa, wykopki).

Potwierdzają to przeprowadzone przez PIP wizytacje gospodarstw rolnych. Ujawniają one także wypadki ciężkie, a nawet śmiertelne. Dzieci wykonują prace, których nie powinni wykonywać nawet pracownicy młodociani - tj. ci, którzy ukończyli 15 lat (samodzielna obsługa maszyn, ciągników, przenoszenie i załadunek ciężarów przekraczających dopuszczalne normy). Należy zważyć, iż sprzęt rolniczy jest najczęściej „własnej produkcji" i nie spełnia elementarnych wymogów bezpieczeństwa, stanowi więc zagrożenie dla dorosłych a tym bardziej dla dzieci. Dzieci

wykonują prace i czynności najczęściej w gospodarstwie rodziców, a nierzadko i sąsiadów bez należytego nadzoru dorosłych. Prace te są zagrożeniem dla ich życia, zdrowia i dalszego rozwoju psychofizycznego.

W chwili obecnej niezbędnym staje się podjęcie działań zmierzających do przeciwdziałania istniejącej od wielu lat patologii w tym obszarze.

Dostrzegając potrzebę przeciwdziałania temu zjawisku Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się do Głównego Inspektora Pracy z prośbą o dokonanie wnikliwej jego analizy i zajęcie stanowiska w zakresie rozszerzenia uprawnień Państwowej Inspekcji Pracy.

Główny Inspektor Pracy wyraził swój niepokój związany z zatrudnieniem dzieci w indywidualnych gospodarstwach rolnych jak również podzielił pogląd o konieczności prawnej regulacji tego zjawiska.

Główny Inspektor Pracy zadeklarował, w ramach posiadanych kompetencji, a także możliwości finansowych i kadrowych, doskonalenie w trakcie corocznych wizytacji prac żniwnych dotychczasowych działań profilaktycznych inspekcji pracy, dotyczących bezpieczeństwa dzieci w gospodarstwach rolnych. Objęcie natomiast działaniem kontrolnym powyższego zjawiska nie jest możliwe, ze względu na barak upoważnienia ustawowego.

Stworzenie takiej podstawy prawnej - w moim odczuciu - jest konieczne.

W sprawie tej Rzecznik zwrócił się także do Pełnomocnika Rządu do Spraw Rodziny z prośbą o rozważenie możliwości podjęcia działań zmierzających do prawnego uregulowania tej kwestii.

Pełnomocnik podziela pogląd dotyczący konieczności podjęcia działań przeciwdziałających dotychczasowej praktyce zatrudniania dzieci przy niebezpiecznych pracach rolniczych i okazała gotowość do współpracy w celu najlepszego zabezpieczenia życia i zdrowia dzieci.

Przekazując powyższe uprzejmie proszę Pana Ministra o ustosunkowanie się do przedstawionego problemu oraz o podjęcie stosownych działań mających na celu stworzenie podstawy prawnej kontrolowania warunków pracy dzieci w gospodarstwach rolnych.

Łączę wyrazy szacunku

Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
/-/ Jerzy Świątkiewicz